Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100049

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-01-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковтун Вікторія Юріївна

2. Kovtun Viktoriia Yuriyivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-12-2020

Спеціальність за освітою: Управління в сфері економічної конкуренції

Місце роботи здобувача: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ БРИТІШ АМЕРИКАН ТОБАККО СЕЙЛЗ ЕНД МАРКЕТИНГ УКРАЇНА

Код за ЄДРПОУ: 40102602

Місцезнаходження: вул. Болсуновська, буд. 13-15, м. Київ, 01014, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.055.003

Повне найменування юридичної особи: Київський національний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01566117

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, м. Київ, 02156, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01566117

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, м. Київ, 02156, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 72.25.37

Тема дисертації:

1. Інформаційна асиметрія в системі конкурентних відносин

2. Information asymmetry in the system of competitive relations

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена теоретико-методологічному аналізу впливу інформаційної асиметрії на систему конкурентних відносин на окремих товарних ринках та в економіці в цілому. В роботі проілюстровано зростання масштабів поширення інформаційної асиметрії по мірі становлення і розвитку інформаційної економіки, її проникнення у всі галузі і сфери економічної діяльності. Обґрунтовано суб'єктивацію феномену інформаційної асиметрії, її перетворення із об'єктивної характеристики недосконало конкурентного ринку на ринковий провал, обумовлений інтитуціоналізацією множинності неефективних ринкових рівноваг, породжених намаганнями кожної із сторін транзакції до експлуатації нерівномірності розподілу інформації між контрагентами, з одного боку, та протидії відповідній експлуатації, з іншого, що призводить до мультиплікації суспільно неефективних витрат. Встановлено, що поширення інформаційної асиметрії в економічній системі відбувається трьома основними каналами. Вертикальним каналом інформаційна

асиметрія поширюється через процедури контрактації і просування товарів / послуг. Горизонтальний канал передбачає поширення інформаційної асиметрії за посередництвом системи конкурентних відносин в межах релевантного ринку чи множини пов'язаних суміжністю або комплементарністю ринків. Регуляторний – передбачає мультиплікацію інформаційної асиметрії в економічній системі через імперативи регуляторного впливу держави в особі органів її влади на діяльність окремих економічних суб'єктів. У розрізі цих трьох каналів інформаційна асиметрія чинить вплив на конкурентні відносини. Поширюючись вертикальним каналом, вона деформує попит і тим самим викривлює вертикальну конкуренцію. Одним із найбільш ефективних інструментів такої деформації є переконуюча реклама, яка завищує емоційну складову споживчої вартості блага, підвищує його резервну ціну. Зрештою відбувається порушення конкурентного балансу. Поширення інформаційної асиметрії в горизонтальному каналі впливає на конкурентні стратегії потенційних та дійсних конкурентів. За результатами порівняльного аналізу ринків роздрібної реалізації пального та пасажирських авіаперевезень встановлено, що інформаційна асиметрія послаблює цінову конкуренцію, посилюючи нецінову, а зрештою – розширює коридор допустимих ринкових рівноваг, гарантуючи його учасникам додатний економічний прибуток. Поширюючись регуляторним каналом, інформаційна асиметрія змінює інституційне середовище конкуренції. В дисертації узагальнено інструменти такої зміни, в числі яких: лобіювання засобами сигналізування, прийняття регуляторних рішень на основі наданої зацікавленими суб'єктами неповної чи недостовірної інформації, стримування міжгалузевого перетоку капіталу внаслідок приховування ринково чутливої інформації, збереження низького рівня конкурентної культури тощо. Для подолання негативних ефектів впливу інформаційної асиметрії на конкурентні відносини розроблено пропозиції щодо використання інструментарію адвокатування конкуренції та інституціоналізації конкурентного середовища спільними зусиллями суб'єктів державної конкурентної та інформаційної політик. Розроблено стратегію адвокатування конкуренції, метою якої є формування конкурентної культури у суспільстві як передумови створення ефективного конкурентного середовища та розвитку економічної конкуренції. Пропозиції щодо інституціоналізації конкурентного середовища в Україні систематизовані у розрізі каналів поширення інформаційної асиметрії та охоплюють таку множину інструментів інституціоналізації: законодавча детермінація змісту та правил вертикальної конкуренції у вертикальному каналі; стимулювання розвитку товарних / цінових агрегаторів, електронних платформ, роз'яснення правил порівняльної реклами та прийняття правил професійної етики у конкуренції у горизонтальному каналі; мінімізація дискреції органів державної влади, чітке методичне окреслення кожного виду їх регуляторної діяльності – у регуляторному. Детерміновано коло спільних завдань конкурентної та інформаційної політик, в числі яких: забезпечення доступу кожного економічного суб'єкта до чутливої ринкової інформації та розбудова з цією метою інформаційної інфраструктури; формування інституційного середовища розвитку економіки спільної участі та інформаційного суспільства загалом; захист прав інтелектуальної власності та стимулювання розвитку конкуренції інновацій в Україні; перегляд асортименту інформаційних продуктів, що виробляються Державною службою статистики України.

2. The dissertation is devoted to the theoretical and methodological analysis of the influence of information asymmetry on the system of competitive relations in separate commodity markets and in the economy as a whole. The paper illustrates the growth of the spread of information asymmetry as the formation and development of the information economy, its penetration into all industries and spheres of economic activity. Subjectivization of the phenomenon of information asymmetry, its transformation from the objective characteristics of imperfectly competitive market to market failure due to the institutionalization of many inefficient market equilibria caused by the efforts of each party to the operation to exploit the uneven distribution of information between counterparties and counterparties operation, on the other hand, which leads to the multiplication of socially inefficient costs. It is established that the spread of information asymmetry in the economic system occurs through three main channels. Through the vertical channel information asymmetry is spread through the procedures of contracting and promotion of goods / services. A horizontal channel involves the spread of information asymmetry through a system of competitive relations within a relevant market or a set of related or complementary markets. Regulatory - involves the multiplication of information asymmetry in the economic system through the imperatives of

regulatory influence of the state in the face of its authorities on the activities of individual economic entities. In the context of these three channels, information asymmetry also affects certain economic processes and phenomena, including competitive relations. Spreading through the vertical channel, it distorts demand and thus distorts the vertical competition between suppliers and buyers of goods. One of the most effective tools of such deformation is persuasive advertising, which overestimates the emotional component. Ultimately, there is a disturbance of the competitive balance. The spread of information asymmetry in the horizontal channel affects the competitive strategies of potential and actual competitors. According to the results of comparative analysis of retail markets for fuel and passenger air transportation it is established that information asymmetry weakens price competition, intensifies non-price, and finally profit. Spreading through the regulatory channel, information asymmetry changes the institutional environment of competition. The dissertation summarizes the tools of such change, including: lobbying by means, making regulatory decisions based on incomplete or inaccurate information provided by stakeholders, curbing cross-sectoral capital flows due to market concealment etc. To overcome the negative effects of information asymmetry on competitive relations, proposals have been developed to use the tools of competition advocacy and institutionalization of the competitive environment by the joint efforts of the subjects of state competition and information policy. A strategy of competition advocacy has been developed, the purpose of which is to form a competitive culture in society as a prerequisite for creating an effective competitive environment and the development of economic competition. Proposals for the institutionalization of the competitive environment in Ukraine are systematized in terms of channels of information asymmetry and cover the following set of institutionalization tools: legislative determination of the content and rules of vertical competition in the vertical channel; stimulating the development of product / price aggregators, electronic platforms, explaining the rules of comparative advertising and adopting the rules of professional ethics in competition in the horizontal channel; minimization of discretion of public authorities, clear methodological delineation of each type of their regulatory activity - in the regulatory. The range of common tasks of competition and information policy is determined, including: ensuring access of each economic entity to sensitive market information and development of information infrastructure for this purpose; formation of the institutional environment for the development of the economy; protection of intellectual property rights and stimulating the development of innovation competition in Ukraine; reviewing information products produced by the State Statistics Service of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасименко Анжеліка Григорівна

2. Gerasymenko Anzhelika Grygorivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербіна Ольга Сергіївна

2. Shcherbina Olha Serhiyivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Филюк Галина Михайлівна

2. Fylyuk Halyna Mykhaylivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дугінець Ганна Володимирівна

2. Duhinets Hanna Volodymyrivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сонько Юлія Анатоліївна

2. Sonko Yuliya Anatoliyivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Лагутін Василь Дмитрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні

Лагутін Василь Дмитрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.